

Eksamensforberedelse

ARVERET

INDHOLD

Arverettens formål	4
Legal arveret; Slægtens arveret (slægtsarv), jf. arvelovens kap 1	6
Eksempler fra s. 16-17:	7
Skema over arveklasserne	8
Kvalitative regler for livsarvinger	9
HR: Andelsret – AL § 6:	9
U1: Efterlevende ægtefælles særlige rettigheder – AL §§ 11-13:	9
U2: Ej udløsningsret:	9
U3: Flere ønsker – AL § 6, stk. 2:	9
U4: Testamente AL § 50 – kontant:	9
Livsarvingernes tvangsarv	10
Legal arveret; Ægtefællens arveret	11
Formueordningen har betydning for om der skal ske deling ved død.	12
Forlodsret	13
Suppleringsarv	13
Overtagelse efter vurdering (de kvalitative legale arveregler)	14
Uskiftet bo	15
Arvehenstand	15
Boafgiftsfritagelse:	15
Vederlagskrav	15
Ingen livsarvinger efter førstafdøde ægtefælle	16
Svogerskabsarv efter en længstlevende ægtefælle	16
Længstlevende eneste legale arving	17
Længstlevende benyttes sig af suppleringsarven	17
Længstlevende benyttes sig af suppleringsarven eksempler	19
Længstlevende har overtaget det uskiftet bo	20
Arvefordeling – beregningseksempler	20
Legal arveret; Uskiftet bo	22

Dødsboet opstår på arveladers dødstidspunkt. OBS: Når arvingerne på dette tidspunkt bliver ejere af arven, så vil det sige, at de fra da af sammen ejer den formue, som udgør dødsboet, og at de har fået krav på en andel af dødsboet. **Men de er ikke dermed ejere af de enkelte genstande, som boet består af, ej hellere samejere af disse.** Dødsboet består således fra dødsfaldet, til skiftet er afsluttet, hvorfor arvingerne først disponerer over de enkelte genstande v. **dødsboskiftet**.

Der skal sondres mellem:

- Legatar - Arver enkelte genstande (genstandslegater) eller bestemt pengesum (sumlegater) ved testamente
- Arving - Arver hele boet eller en brøkdel af dette.

Bestemte aktiver – AL § 50, stk. 2, 2. pkt. og AL § 59:

Arvelader kan ved testamente bestemme, at en **livsarving skal have ret til for sin arv at overtage bestemte aktiver eller aktiver efter eget valg til vurderingsbeløbet.**

- Det kan ved testamente bestemmes, at denne ret også gives til aktiver, der overstiger værdien af den pågældendes arvelod, mod at livsarvingen betaler det overskydende beløb kontant til boet
- Ægtefællens forlodsret efter **AL § 11, stk. 1** til genstande, der har tjent til ægtefællens personlige brug eller mindre årlige børns brug, samt ægtefællens ret efter **AL § 91, stk. 2**, til at give samtykke vedrørende testation over visse fællesejeaktiver, **skal respekteres.**
- Ægtefællens udløsningsret efter **AL § 12** og udtagelsesret efter **AL § 13** viger for den køberet, som kan tillægges livsarvingen.

Sameje – AL § 7:

En arving der ejer et aktiv i sameje med afdøde, **skal have fortrinsret til at overtage afdødes andel** af aktivet mod at betale et eventuelt overskydende beløb til boet.

Livsarvingernes tvangsarv

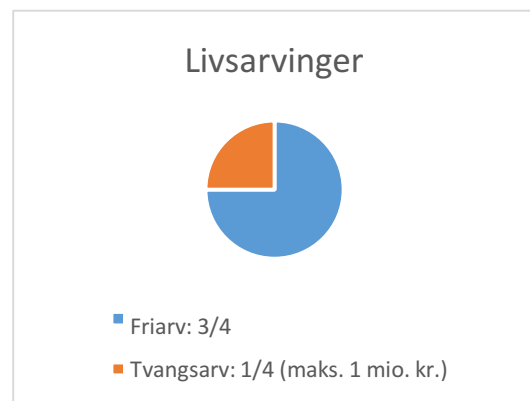
Livsarvinger (1. arveklasse) er tvangsarvinger ligesom en eventuel ægtefælle, **jf. AL § 5, stk. 1 og AL § 10.** Tvangsarven er arv, der ikke kan fratages ved testamente.

HR: $\frac{1}{4}$ af den legale arvelod, som tilkommer arveladerens livsarvinger og ægtefælle, er tvangsarv, jf. AL §§ 5. og 10.

U1: Arvelovens kap 9 og 10 regulerer bestemmelserne om båndlæggelse af arv, herunder hvorledes arvelader kan råde over tvangsarv v. testamente.

U2: Beløbsbegrænsning: Herudover kan arvelader begrænse tvangsarven til maksimalt at udgøre 1 mio. kr. til hvert af sine børn → Dette SKAL fremgå udtrykkeligt at testamentet. Beløbsbegrænsningen gælder også for fjernere livsarvinger, fx arveladers børnebørn. Disses tvangsarv bliver dermed også begrænset til en andel, som udgør livsarvingens andel af beløbet, **jf. AL § 5, stk. 2.**

Eksempel: Er arveladers barn død og efterlader sig to børn, skal disse altså dele arven på 1. million kr., og får altså hver 500.000 kr.

Beregningen i eksempel 2 er en konsekvens af beregningseksemplet opstillet i Retsudvalgets Betænkning over forslaget til arvelov. Havde den længstlevende ægtefælle ikke benyttet sig af retten til suppleringsarv, ville arvebeholdningen efter den førstafdøde ægtefælle have været **465.000 kr.** ($930.000/2$), hvoraf den længstlevende ægtefælle ville arve **232.500 kr.** ($465.000/2$). Den resterende arvebeholdning ville herefter deles mellem S og F med **116.250 kr.** ($232.500/2$) til hver. F ville således arve 116.250 kr. i første omgang, og ved længstlevendes død – og under forudsætning af at længstlevende ægtefælles økonomiske forhold er uændrede – hele længstlevende ægtefælles arvebeholdning på 697.500 kr., dvs. i alt 813.750 kr.

Længstlevende har overtaget det uskiftet bo

Sidder længstlevende ægtefælle i uskiftet bo med førstafdøde ægtefælles livsarvinger, og afgår alle livsarvingerne ved døden, overtager den længstlevende ægtefælle det uskiftede bo uden skifte, jf. AL § 34, 1. pkt.

Henset til, at situationen er sammenlignelig med situationen, hvor den længstlevende ægtefælle har arvet førstafdøde, uden at denne har efterladt sig livsarvinger, men derimod evt. slægtsarvinger, er AL § 16 gjort tilsvarende anvendelig, jf. AL § 34, 2. pkt.

OBS: Såfremt længstlevende ægtefælle efterlader sig livsarvinger, arver de i medfør af AL § 16, stk. 2, 2. pkt., det hele. Dvs. der falder ikke noget i arv til førstafdødes slægtsarvinger i denne situation.

Arvefordeling – beregningseksempler

For nærmere at illustrere hvorledes fordelingen af arv finder sted, opstilles der i det følgende en række beregningseksempler.

Eksempel 1: M og H er gift, har ingen børn og formuefællesskab.

Ved M's død opgøres M's nettobodel til 900.000 kr. og H's nettobodel til 700.000 kr. Ved boslodsudvekslingen overføres 450.000 fra M (dødsboet) til H, og H overfører 350.000 kr. til M (dødsboet).

Efter boslodsudvekslingen er dødsboets arvebeholdning på 800.000 kr. Eftersom M ikke efterlod sig livsarvinger, arver H alt efter M, dvs. 800.000 kr.

H ejer nu sammenlagt 1.600.000 kr. (arv efter M plus H's boslod).

Eksempel 2: M og H er gift, har et fællesbarn (F) og formuefællesskab, ægtefællernes formuer svarer til eksemplet ovenfor, hvorfor arvebeholdningen i dødsboet er 800.000 kr.

H skal nu arve i konkurrence med F og arver derfor 400.000 kr. efter M, ligesom F arver 400.000 kr. efter M.

H ejer nu sammenlagt 1.200.000 kr. og F 400.000 kr.

Eksempel 3: M og H er gift, har to fællesbørn (F1 og F2) og formuefællesskab, ægtefællernes formuer svarer til eksemplet ovenfor, hvorfor arvebeholdningen i dødsboet er 800.000 kr.

forlænges med yderligere fem år, jf. AL § 36, stk. 2. Forlængelse kan kun ske én gang, (maksimalt 10 år)

Det er muligt for længstlevende at afløse et uskiftet bo med en arvehenstandsordning, f.eks. hvis længstlevende ønsker at indgå i nyt ægteskab. Femårsfristen løber dog stadig fra dødsdagen.

OBS: Det er ikke muligt at afløse en arvehenstandsordning med uskiftet bo, eftersom arvehenstandsordning forudsætter, at der har fundet et skifte sted ved den førstafdøde ægtefællens død.)

OBS: AL § 36, stk. 3 – hvis livsarvinger og særlivsarvinger er under 18 år. Se s. 83.

Sikkerhedsstillelse:

AL § 37, stk. 2: Der skal stilles fuld økonomisk sikkerhed for henstandsarv. Sikkerheden skal stilles i sikre aktiver, som f.eks. i fast ejendom eller obligationer eller i form af en bankgaranti. og denne fastsættes af skifteretten.

Skifteretten træffer afgørelser i sagen om udbetaling af henstandsarv, jf. AL § 37, stk. 2
Se side 84-85 for mere.

Overdragelse mv. af arvekrav

Eftersom arven efter førstafdøde ægtefælle er faldet ved etableringen af en arvehenstandsordning kan arvingerne overdrage deres arvekrav til fx tredjemand.

Der skal foretages underretning herom til længstlevende ægtefælle. Erhververen af arvekravet får samme retsstilling som den overdragende arving og kan bl.a. påberåbe sig AL § 37, stk. 2.

Er arvekravet fælleseje **for arvingen**, og sker der herved skilsmisse fra arvingens ægtefælle i henstandsperioden, skal arvekravet kursansættes og indgå i deling på skiftet, jf. bemærkningerne til AL § 37, stk. 2, L. 100. Udgifterne til omlægningen må som udgangspunkt afholdes af længstlevende ægtefælle.

Afgår en arving selv ved døden under henstandsperioden, falder arvekravet i arv til arvingens egne arvinger. Der må ligeledes foretages en kursansættelse af arvekravet.

Udbetaling

Arvekrav omfattet af arvehenstand udbetales som udgangspunkt kontant, når henstandsperioden udløber, jf. AL § 36, stk. 4. Arvingerne kan derfor ikke forlange at overtage boets aktiver til vurderingsbeløbet for det beløb, der er omfattet af henstanden, medmindre andet fremgår af testamente oprettet af førstafdøde.

- Der er herved tale om en forringelse af livsarvingernes retsstilling i forhold til de almindelige regler om adgangen til overtagelse efter vurdering i AL §§ 12 og 13.

aktiver udlagt som sin tvangsarv. En testator skrue op og ned for de enkelte tvangsarvingers rettigheder i forhold til deres adgang til at udtage bestemte aktiver, med forbehold for længstlevende ægtefælles ret efter AL §§ 11, stk. 1 og 91, stk. 2
Se herunder § 50 og s. 145-146.

Ægtefællens rettigheder

Tvangsarv: 1/4 af den legale arvelod, jf. AL § 10

HR: fri råden

- U1:** suppleringsarv, jf. AL § 11, stk. 2
- U2:** forlods udtagelse af genstande til børnenes eller personligt brug, jf. AL § 11, stk. 1
- U3:** uskiftet bo, jf. AL § 17
- U4:** særlige genstande, jf. AL § 91
 - Ved fællesejegenstande skal der indhentes samtykke, jf. AL § 91, stk.2, ved:
 1. Fast ejendom, der tjener til familiens bolig eller erhvervsvirksomhed
 2. Indbo i det fælles hjem
 3. Egne genstande, der tjener til den anden ægtefælles arbejdsredskaber
 4. Motorkøretøj, der har været anvendt af den anden ægtefælle

Udstrækningen af testators kvalitative testationskompetence er større, såfremt testator **havde fuldstændigt særeje**. Således gælder samtykkereglerne for f.eks. fast ejendom, der tjener til familiens bolig i AL § 91, stk. 2, nr. 1 **ikke**, jf. AL § 90.

Testationskompetence ift. legater

Testator kan bestemme, at en person skal modtage en bestemt angivet pengesum eller angivet formuegenstand. Legater i form af et sumlegat, eller et genstandslegat, jf. DSL § 13, stk. 1.

Det følger af DSL § 14, at legater skal opfyldes, når fristen for anmeldelse af krav, jf. § 81, stk.3, nr. 2 er udløbet. Legater skal senest opfyldes samtidig med boets øvrige aktiver.

OBS: Legater går foran friarven, men ikke foran tvangsarven (eller suppleringsarven)

En legatar har **ikke** ret til at modtage noget andet i stedet for det af testator legerede, hvis legatøren afslår genstandslegatet.

Såfremt den legeret genstand ikke findes i dødsboet ved testators død, bortfalder legatet, og legatøren har **ikke** ret til at modtage noget andet i stedet for det af testator legerede.

Testators bestemmelsesret til at bestemme hvem, der skal være legatar; se s. 148-150

Testationskompetence ift. Uskiftet bo

Førstafdøde ægtefælle kan ikke ved testamente afskære længstlevende ægtefælle fra at overtage ægtefællernes fælleseje til uskiftet bo med deres fælles livsarvinger, jf. AL § 17. Førstafdøde kan midlertidigt begrænse omfanget af det uskiftet bo til den længstlevendes boslod samt længstlevendes og de